

Hanuš Jelínek:
Pozdrav přáteli.

Náš starý přítel a spolupracovník Rudolf Kepl dožil se šedesátky. V dodatcích k Ottovu Naučnému Slovníku dovíte se jen tolik, že je to český novinář a pracovník v Národní Radě v Paříži, nyní v Ženevě. Je to trochu málo na třicet let zahraniční práce Keplovy a náš skromný kamarád musí si dát líbit, abych se s ním při té příležitosti vypořádal poněkud obsírněji.

Bude tomu na podzim čtyřicet let, co jsem poznal na fakultě v Klementinu, na Jarníkových přednáškách, staršího kolegu Rudolfa Kepla. Sblížili jsme se brzo, neboť jsme měli společné přátele; Viktora Dyka, L. K. Hofmana a Julia Glücklicha. Brzo jsme tvořili dokonale sehrané kvinteto jež vystupovalo souborně každého sobotního večera nejprve „U Karla Čtvrtého“, aby pak v nekonečných debatách prochodilo větší část noci pražskými ulicemi. Po absolvování Kepl několik let suploval v Hradci Králové.

O redaktoru Pierrovi de Quirielle si přátelé vyprávějí, že je tak roztržitý, že jel do Říma na čtrnáct dní, zmeškal vlak a zůstal tam dvacet let. Něco podobného se přihodilo Rudolfu Keplovi. Zajel si kteréhosi dne r. 1908, tuším, do Paříže, a vrátil se odtamtud teprve po válce, a to ještě jen na chvíli. Paříž se mu stala osudem. Zamíloval se do Města Světla a nenašel už síly k návratu.

Spolupracovník Žaludová Přehledu měl bystré péro a značnou literární kulturu. Volné Směry, Samostatnost, Národní Listy a Lumír přinášely jeho vtipné, s láskou a vkusem psané dopisy, ale jeho nejkrásnější listy, z nichž mnohé byly malé chefs d'oeuvre dopisového umění, byly adresovány jeho přátelům. Nikdo nerozuměl tlukotu srdce Paříže líp než ten tichý a vášnivý milovník, který dovedl naslouchat jejímu životu duchovému, uměleckému, politickému i sociálnímu s vášní sběratele a jemností labužníka, rozuměl životu jejích ulic, tržišť, nábřeží, boulevardu i zapadlých koutů předměstských, jejích divadel, divadélek, koncertních sání, výstav, restaurantů, kaváren, výčepů, dancingů a kabaretů. Věděl o všem, byl na všech vernisážích, na všech tanečních produkcích, na premiérách, stejně jako na bleším trhu, na marché á la feraille; znal speciality restaurantů v La Villette nebo na Montmartru, stejně jako Café de Madrid nebo Pavillon d'Hermonville v Bois de Boulogne, byl stejně doma v Salle Pleyel jako v Lapin Agile, zkrátka všude, kde bylo cítit duši a srdce Paříže. Nikdo nemiloval vášnivěji duši gothických katedrál: být s Keplem v Chartres, v Remeši, v Beauvais bylo opravdu duchovým dobrodružstvím.

Ale tento lesníkův syn z Nadějkova na Tábořsku nikdy neztratil vřelý svůj poměr k rodné zemi, a čím déle byl jí vzdálen, čím volněji se mu dýchalo v svobodném vzduchu Paříže, tím horoucněji myslil na Čechy. Nebylo českého umělce ani intelektuála v předválečných létech, aby v Paříži nevyhledal Kepla a aby mu Kepl odepřel rady a pomoci. A když nadešly veliké dny roku čtrnáctého, byl Kepl z prvních organisátorů odboje v pařížské krajanské kolonii a jedním z prvních informátorů Ernesta Denise, jemuž byl upřímně oddán, a Julesa Chopina. V intelektuálních kruzích, kde má mnoho přátel, i mezi známými na venkově agituje horlivě ve prospěch české věci. Na jeho vzkaz jsem sbíral hned na podzim r. 1914 mezi přáteli příspěvky na vydávání listu Nazdar, a když v květnu 1915 Denis zakládá revue La Nation Tchèque, Kepl je redakčním sekretářem a administrátorem, pravou rukou Denisovou. Redakce i administrace jsou v jeho bytě (23, Rue Boissonade) na Montparnassu. Když dr. Edvard Beneš přijíždí do Paříže, je Kepl jeho prvním spolupracovníkem a uvádí ho do všech kruhů, které jsou mu přístupny. Zůstává sekretářem La Nation Tchèque i pak, když se ujímá jejího řízení dr. Beneš, a setrvává mezi spolupracovníky i potom, když na jeho radu je sekretariát svěřen Francouzovi. Nějaký čas slouží jako legionář v uniformě bleu horizon v Bayonnu, ale brzo je komandován zpět do Paříže, kde je ho zapotřebí. Organisuje všude, kde jen může, přednášky, večírky, koncerty, manifestace všeho druhu, při nichž Francouzi propagují českou věc, zatím co organisátor stojí v pozadí. V říjnu 1915 vede také redakci Bulletin Yougoslave, který je rovněž veden na jeho jméno a adresu. (Srovn. La Nation Tchèque, I. ročník, str. 47, 63, 64, 98, 132.) Získává ještě před příchodem Benešovým senátora Louis Martina, dr. A. Chervina a j. (str. 224, 260, 302, 340 atd., II. roč. str. 106).

O všem tom jsme se ovšem dověděli teprve po válce a nikoli od Kepla. Za války ztratili jsme ovšem spojení, ale nepřestávali jsme na druhá vzpomínati. On to byl, jemuž Viktor Dyk adresoval v Lumíru (1915) svou slavnou báseň: Pozdrav na jiný břeh; on to byl, jehož se básník ptal:

„Kde žijete? A žijete?“

a jemuž vzkazoval:

„Přeji Vám, druhu, víru v dny ty bouří,
čarovné jaro takové ...“

Po celou dobu války byl Kepl oddaným spolupracovníkem Národní Rady pařížské. Jestliže jeho osobní skromnost a nevybojnost, která je hrdostí určitých ušlechtilých povah, nevymohly mu veřejné postavení tak význačné, jako jiným, neznamená to, že jeho zásluhy byly menší. Služby, jež Kepl od r. 1908 nepřestal české věci na západě prokazovati, jsou nedoceny a jsou neocenitelné. Byla to „drobná práce“ v pravém smyslu slova: tisíce a tisíce pochůzek, návštěv, dopisů, drobných úsluh, informací, noticek, článků a článku, intervencí, schůzí, hudebních i politických večerů. Měl jsem za dlouhá léta velmi často příležitost pozorovat zblízka a detailně tuto neúnavnou a nevděčnou práci organisátora a propagátora jak ji prováděl, a dovedu ocenit, kolik nezištného nadšení a kolik lásky bylo k ní zapotřebí.

Ale nebyla-li tato práce po zásluze oceněna oficiálně, Rudolfovi Keplovi, který je filosof a umělec života, budiž aspoň zčásti odměnou láska a upřímná úcta všech, kdo ho poznali a kdož mu dnes děkují za všechno, co pro českou věc a československé umění vykonal.

Lumír posílá mu dnes pozdrav na břeh modrého Lémanu a přeje mu, aby našel dost volného času a odhodlanosti, napsat svoje vzpomínky, jež by mohly být vzácným pramenem k dějinám české revoluce.

Lumír: časopis zábavný a poučný. Praha: Servác B. Heller a Josef V. Sládek, 29.2.1936, **62**(5), s. 283. ISSN 1212-0243. Dostupné z: <https://kramerius.cbvk.cz/uuid/uuid:a03957c0-2713-11e1-bfc7-000bdb925259>

Viktor Dyk:

Pozdrav na jiný břeh

My den co den svým předurčeným směrem
po cestě jdeme ujeté,
vábeni svitem, zavedeni šerem.
Kde žijete? A žijete?

My byli mladost bouřlivá a vzpurná,
skeptických plná hovorů.
My byli mladost posměšná a chmurná,
my, generace záporu.

Z těch, kteří za svou bludičkou se ženou,
ať zavede a ošálí,
my šli jsme za svou touhou zavrženou
přes bludičky a močály.

A léta šla; kde shluk byl, jsme teď sami.
Oči se maně rozhlédnou.
Jen v dáli cos se mihá nad vlnami
a vše to mizí pojednou.

A moře hučí, moře hučí temně:
kdos hrdý, poznej pokoru!
Svěřila věc svou v době velké země
nám, generaci záporu.

Za dvojím břehem stejně vítr skučí.
A cesty stejně vyjeté.
Pod dvojím nebem jedna bázeň mučí.
Jak žijete? A žijete?

Od břehu k břehu možno mluvit spolu,
leč všeho pouze do času.
K radosti radost mluvila, bol k bolu.
Zas na břehu jsme bez hlasu.

Společně noc zlá spíš se probdívá do dne.
Společně stesk se utiší.
Konáme dále dílo země rodné,
leč druh už druha neslyší!

My svým, vy svým se procházíte jarem.
Van jiný větru zkonejší.
S tou novou touhou v mroucím světě starém:
kde že je květen krásnější?

My svým, vy svým se procházíte světem.
Společnou máme naději.
S odkazem otců, jenž je drahý dětem,
kde se to dýchá volněji?

Přeji vám, druhu, víru v dny ty bouří,
čarovné jaro takové.
Nad katastrof zlem, nad požárů kouři
ať nesesmutní zrakové,

nad zmatkem, chladem, nedůvěrou, psotou,
nad přívalem běd, příkoří
ať najdete vy píseň s hrdou notou,
jež o budoucnu hovoří.

Leč návratu-li není s oněch břehů
vln příbojem v kraj domova,
ve víru bouře, v prudkých větrů šlehu
ať čistý sen se zachová.

Sen nad skutečnost někdy silnější je.
Sen dnů se dálných dotýká.
Je krásnější bol velké tragédie
než malých frašek komika.

A nutno-li vám těžké břímě nésti,
ať mají sílu ramena.
A večer upřete zrak bez bolesti
k bodu, jenž Čechy znamená!

DYK, Viktor. *Anebo a jiné básně*. 1. vydání. Československý spisovatel, Praha 1980, str. 185-187